

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
resursskolor i Lunaskolan Södra belägen i Stockholms
kommun med Utvecklingspedagogik Sverige AB som
huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Lunaskolan Södra. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som har tagits fram för granskningen (se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer; hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Lunaskolan Södra i följande utsträckning:

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Eleverna ges i flera delar en målfokuserad och stimulerande undervisning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i högre utsträckning tydliggöra för eleverna vilka kunskapsmål som undervisningen utgår från och vilket syfte olika arbetsmoment har, på ett sätt som är väl anpassat efter elevernas förutsättningar.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer aktivt och individanpassat stöd så att de kan komma i gång och bibehålla fokus på arbetsuppgifterna.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Undervisningen präglas i låg utsträckning av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i högre utsträckning arbeta för att göra eleverna medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast **den 10 april 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:9816) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning. Varje frågeställning innehåller dessutom en motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i observationer, intervjuer med elever, lärare, annan personal och rektorn samt inhämtad information.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Inom denna frågeställning granskas om undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och om lärarna tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Vidare granskas om undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Härtill granskas om undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en målfokuserad och stimulerande undervisning, men utvecklingsområden finns.

Undervisningens mål och syfte

Det varierar i vilken omfattning lärare tydliggör för eleverna vilka mål som undervisningen inriktas mot och vilket syfte olika arbetsmoment har. Det är vid skolan uttalat att målet för varje lektion ska framgå både skriftligen och muntligen i samband med lektionsstarter. Det finns lärare som regelbundet samtalar med eleverna om både vad de ska lära och varför kunskapen är viktig, samt återkommer till målen och visualiserar dessa så att de blir begripliga för eleverna, men alla lärare gör inte det. Även om målet med uppgifterna visas för eleverna vid lektionsstarter förekommer det att lärare inte återkommer till målet under arbetets gång och att syftet med arbetsuppgifterna främst förklaras om elever efterfrågar det. Personalen uppger att en anledning till att målen ibland får litet fokus är att elever kan vara kränkliga och bli stressade när kunskapsmålen tydliggörs. Dessutom anser de att det inte alltid är meningsfullt att fokusera på ett

gemensamt mål när elever har så olika kunskaper. Ytterligare ett skäl till att kunskapsmålen inte alltid får så stort fokus är när elever tidigare har haft stor frånvaro, då målet främst är att eleven kommer till skolan och lär sig hur skolarbete fungerar.

Variation i undervisningen

Undervisningen innehåller en variation av arbetsuppgifter, arbetssätt och redovisningsformer. De vanligaste arbetssätten är gemensamma genomgångar och enskilt arbete, men lärarna uttrycker att det också är nödvändigt att de växlar aktiviteter och arbetssätt för att elever ska orka vara fokuserade. Lärarna ser därför till att eleverna får arbeta med text, bild och film samt att varje aktivitet inte blir för lång under lektionerna. Däremot har lärarna inga särskilda arbetssätt för att få en överblick över elevernas hela dag i syfte att skapa variation, men det förekommer att resurspedagogen som följer eleverna på lektionerna förmedlar till läraren om något behöver ändras för att balansera variationen. Lärarna tar då hänsyn till det som framkommer och justerar undervisningen. I de fall lärarna bedömer att vissa arbetsformer, såsom arbete i grupp eller att delta vid gemensamma genomgångar, är för svåra för vissa elever försöker de ta reda på anledningen därtill. Ibland görs det i samverkan med elevhälsans personal eller resurspedagogen. Därefter kan lärare konkretisera vilken del av ett moment som elever behöver delta i, för att ändå träna sig i det som är svårt. Eleverna ges även möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt, såsom genom skriftliga prov eller muntliga redovisningar i större eller mindre grupp, även om lärarna inte alltid inledningsvis berättar för eleverna hur de ska få redovisa sina kunskaper inom området.

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får reflektera och diskutera tillsammans. Lärarna uppger att de fäster stor vikt vid att alla elever ska komma till tals, men framför allt vid att öva sig på att lyssna till åsikter som de inte håller med om. Exempelvis kan eleverna få träna sig på att lyssna till och samtala kring lite kontroversiella åsikter som personalen lägger fram. Eleverna får även regelbundet se på nyhetsinslag som de därefter diskuterar. Vidare kan eleverna få öva på att samtala i en liten grupp tillsammans med lärare eller resurspersonal, med hjälp av begreppskort och bilder. Muntliga diskussioner kan enligt personalen vara svåra för eleverna men personalen är noga med att elever inte ska säga "taskiga" saker eller prata för länge så att talutrymmet räcker åt alla. Personalen har därför tagit fram regler för vad som kan vara viktigt vid

samtal och pratar ofta med eleverna om att de ska respektera varandra och vad det innebär.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i högre utsträckning tydliggöra för eleverna vilka kunskapsmål som undervisningen utgår från och vilket syfte olika arbetsmoment har, på ett sätt som är väl anpassat efter elevernas förutsättningar.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det råder skillnader mellan lärare om de på ett elevnära sätt regelbundet tydliggör vad elever ska lära sig och syftet med arbetsuppgifterna. Detta kan riskera att elever inte ser arbetsuppgifter som meningsfulla och därmed inte motiveras att lära, vilket kan påverka deras kunskapsutveckling negativt.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under rektorns ledning, tar fram metoder för hur och när mål och syfte kan klargöras för eleverna på ett sätt som blir begripligt för dem. Förslagsvis kan lärarna dela sina erfarenheter med varandra kring hur de konkret tydliggör mål och syfte för eleverna och i vilka situationer som det har fungerat bra. I arbetet kan personalen med fördel utgå från sina kunskaper om elevernas behov och intressen för att ge dem möjlighet att förstå vilken nytta de kan ha av kunskapen. En metod som kan vara användbar är att lärarna i inledningen av ett arbetsområde gör eleverna delaktiga genom att samtala kring varför eleverna själva tror att kunskapen är viktig för dem och vad de kan ha för användning av den både i nuläget och i framtiden.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Inom denna frågeställning granskas om arbetssätt och arbetsuppgifter i såväl planering som genomförande är anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov. Vidare granskas om eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Härtill granskas om

undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem men också om det finns flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Anpassning och lärarstöd i undervisningen

Lärarna anpassar arbetssätt och arbetsuppgifter till elevernas förutsättningar och stödbehov. I samband med att elever börjar på skolan eller byter stadium genomförs överlämningar från tidigare skola eller stadium. Härtill kartlägger lärarna och specialläraren elevernas kunskaper och behov när eleven börjat på skolan. Vidare är personalens relationsskapande arbete en viktigt grund för att ta reda på vad som fungerar för eleverna i undervisningen. Det förekommer att lärarna initialt lägger arbetsuppgifter på en lägre nivå för att eleverna ska känna att de lyckas och att lärarna sedan succesivt ökar svårighetsgraden. Dessutom ser lärarna till att gemensamma arbetsuppgifter kan göras på olika sätt utifrån elevernas olika behov och förutsättningar. Exempelvis kan elever få bildkort som de talar kring vid muntliga presentationer och redovisningar kan genomföras i mindre eller större grupp. Det förekommer även att lärarna konkret visar hur uppgifter kan genomföras på olika svårighetsnivåer. Eleverna får också vid behov läroböcker som de får skriva i eller kopierade sidor i stället för en bok om de behöver det. Lärare och resurspedagoger stämmer regelbundet av vad som fungerar, så att anpassningarna kan justeras. Även lärarna delar regelbundet sina kunskaper med varandra kring enskilda elever för att kunna ge dem arbetsuppgifter som är lagom utmanande och på ett sätt som de klarar av. Personalen har som regel att de alltid först stämmer av anpassningar med eleven själv. Resurspedagogerna spelar en viktig roll då de även utanför lektionerna samtalar med eleverna om hur anpassningar fungerar för dem och återkopplar sedan detta till läraren.

Eleverna ges inte ett tillräckligt aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska komma i gång och bibehålla fokus på sina uppgifter. Lärarstödet utgår från en tydliggörande pedagogik som syftar till att eleverna ska få veta vad de ska göra, på vilket sätt och hur länge arbetsuppgiften ska pågå. För att elever ska komma i gång med sina arbetsuppgifter instrueras dessa

oftast både muntligen och skriftligen vid lektionsstart, ofta med bildstöd. Även tidshjälpmedel används frekvent för att eleverna ska få en uppfattning om hur länge en aktivitet ska pågå. Det finns också lärare som ger elever stödstrukturer i form av krysslistor. Trots detta uppger eleverna att de inte alltid hänger med vid de instruktioner som ges, eftersom genomgångar ibland går för fort. Även lärarna säger att instruktionerna inte alltid är tillräckliga, trots stödstrukturerna, men de strävar efter att de flesta elever ska komma i gång med sina arbetsuppgifter på lektionerna för att sedan kunna stödja enskilda elever då den höga personaltätheten medför att det är möjligt. Vid Skolinspektionens observationer förekommer det att instruktioner ges utan att lärare tydligt förankrar och försäkrar sig om att elever förstår hur de ska ta sig an uppgifterna. Vissa elever blir därmed överksamma och får ibland vänta länge innan lärare eller resurspedagog hinner instruera var och en. Det förekommer även att elever ägnar sig åt annat än skolarbete under en stor del av lektion och att personalen inte uppmärksammar det genom att försöka förmå eleverna att fokusera på uppgiften.

Struktur i undervisningen

Undervisningen följer till viss del en tydlig struktur och är även flexibel så att den vid behov kan ställas om. För att skapa struktur och igenkänning startar skoldagarna med en genomgång av dagens schema där även förändringar presenteras, såsom exempelvis personalförändringar. Därefter är det bestämt att varje lektion ska starta med en genomgång av lektionens innehåll och vad som förväntas av eleverna, vilket även ska synliggöras skriftligen och det ska finnas ett sammanfattande lektionsslut. Lärare tillämpar emellertid lektionsstrukturen i olika grad och det pågår därmed ett utvecklingsarbete på skolan för att ytterligare öka den gemensamma strukturen. Personalen arbetar även för att tillgodose en behovsanpassad flexibilitet, när det behövs. Exempelvis meddelar resurspedagogen, som följer klassen hela dagen, läraren om eleverna har arbetat mycket enskilt. Läraren ställer då om det planerade skrivarbetet till högläsning och genomför skrivuppgiften vid ett senare tillfälle. Dessutom kan lärare, vid behov, frångå delar i den gemensamma lektionsstrukturen. Det finns exempelvis klasser där lärare inte har någon genomgång alls för att det inte fungerar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer aktivt och individanpassat stöd så att de kan komma i gång och bibehålla fokus på arbetsuppgifterna.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att stödet inte är tillräckligt aktivt och individanpassat. Ett aktivt och individanpassat stöd kombinerat med väl anpassade uppgifter är centralt för att eleverna ska förstå och komma i gång med sina arbetsuppgifter så att de kan lära och utvecklas. Stödet kan även utformas på ett sätt som gör eleverna mindre beroende av personellt stöd, genom en tydligare förankring av arbetsuppgifterna på gruppnivå så att eleverna verkligen förstår hur de ska ta sig an dessa.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, utvecklar fler metoder för att ge eleverna ett aktivt och individanpassat stöd. Förslagsvis kan lärare fortsätta de påbörjade samtalen kring hur de konkret gör när de förankrar arbetsuppgifter och arbeta strategiskt för att skapa förutsättningar för eleverna att arbeta mer självständigt. Det utvecklingsarbete som redan pågår kring lektionsstrukturer kan även med fördel fokusera på hur och varför de olika delarna i strukturen är viktiga och bidrar till en större självständighet för eleverna. I detta arbete skulle även rektorn kunna planera för att lärarna vid tillfälle kan ges möjlighet att observera varandras undervisning i syfte att lära av varandra.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Inom denna frågeställning granskas om det i undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna samt om det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare granskas om eleverna ges stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten. Härtill granskas om eleverna regelbundet involveras i undervisningens utformning

utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i låg utsträckning av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang.

Arbete med motivation och lärande i undervisningen

Lärare arbetar på några olika sätt för att stärka elevernas motivation och självförtroende, men har få strategier för att förmedla höga förväntningar på eleverna. För att motivera eleverna är det vanligt att lärarna väver in deras intressen i undervisningen då många elever har specifika sådana. Om elever inte vill att lärarna knyter an till deras intressen undviker lärarna det. Lärarna strävar även efter att lyfta fram det som eleverna har en fallenhet för och de bekräftar elevernas arbetsinsatser. Även om lärarna, som en del av det relationsbyggande arbetet, talar om för enskilda elever vad de tror att de kan klara av, så uttrycker elever att lärarna inte tydligt visar att de tror att eleverna kommer att klara arbetsuppgifter. Härtill framkommer att det finns oro bland lärarna om att ställa för höga krav på eleverna.

Lärarna ger endast till viss del eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor. Lärarna förmedlar främst vad eleverna kan och behöver utveckla i samband med utvecklingssamtal. Det är dock vanligt att elever endast deltar en kort stund eller inte alls under utvecklingssamtalen. I övrigt är det främst ämneslärarna, och inte elevens mentor, som ska förmedla till eleverna hur de "ligger till" i respektive ämne. Trots detta uppger eleverna att lärarna sällan pratar med dem om vad de har lärt sig eller vad de behöver träna mer på och eleverna önskar att lärarna är tydligare med detta. Samtal om lärande fokuseras främst på betygssättning och även i dessa sammanhang kan lärarna delvis vara otydliga med informationen, då de inte vill stressa elever eller att de ska tappa motivationen när ansträngningarna inte har lett till godkända betyg. Lärarna ger uttryck för att de även anser att det kan vara svårt att fokusera på måluppfyllelse när elever har upplevt skolmisslyckanden.

Elevers involvering i undervisningen

Eleverna involveras sällan i undervisningens utformning. Även om lärarna ger eleverna vissa möjligheter att uttrycka sina åsikter om undervisningen

berör det främst val kring hur de kan redovisa sina kunskaper. Skolan genomför visserligen också enkäter och har klassråd, men dessa omfattar sällan en möjlighet för eleverna att uttrycka sina åsikter om undervisningen. Trots att rektorn över tid har identifierat att elevers delaktighet är liten och att samtal har förts kring hur elever ska kunna vara med och påverka undervisningen saknas systematik för att samla in och ta vara på elevernas åsikter.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i högre utsträckning göra eleverna medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna i undervisningen inte tydligt visar eleverna vad de kan eller har lärt. Det är viktigt att varje elev ges möjlighet att samtala om sitt lärande, även om det inte alltid leder fram till att eleverna når kunskapsmålen. Det kan vara särskilt motiverande för elever som har svårt att nå målen att få syn på vad de har lärt och att de har möjlighet att lära.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, utvecklar metoder som sedan tillämpas i undervisningen för att regelbundet synliggöra elevernas förmågor och lärande på ett väl avvägt och anpassat sätt. Förslagsvis kan lärarna delge varandra konkreta exempel på hur de gör för att visa elever progressionen i lärandet. Arbetet kan med fördel kopplas till det arbete lärarna behöver göra för att på ett bättre sätt återkomma till mål och syfte i undervisningen. Förslagsvis kan även formerna för utvecklingssamtalen ses över för att öka elevernas delaktighet vid dessa.

På Skolinspektionens vägnar

X Camilla Adler

Camilla Adler
Beslutsfattare
Signerat av: Camilla Adler

X Kristina Svensson

Kristina Svensson
Föredragande
Signerat av: Cristina Svensson

I handläggningen av ärendet har även utredaren Therése Mineur deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och

tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Lunaskolan Södra med Utvecklingspedagogik AB som huvudman ingår i granskningen. Enligt uppgifter från rektor går det 115 elever i årskurserna 4–9 på skolenheten. Skolinspektionen besökte Lunaskolan Södra den 2 september 2025. Besöket genomfördes av undervisningsrådet Kristina Svensson och utredaren Therése Mineur.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Fyra lektionsobservationer om totalt 180 minuter.
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med övrig personal, såsom resurspedagoger och speciallärare
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor och biträdande rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.

Bilaga 3: Utgångspunkter

Granskningen syfte

Syftet är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns* eller *i låg utsträckning*.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?
2. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?
3. I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Kvalitetskriterier

Fokus på kunskapsmålen

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål. Det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment.

Variation i aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer

Undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera elevernas kunskapsutveckling.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Struktur med förutsägbarhet och flexibilitet

Undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem. Undervisningen präglas av flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i såväl planering som genomförande anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna. Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära.

Medvetenhet kring eget lärande och förmågor

I undervisningen ges eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Eleverna involveras regelbundet i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.